

VENDÉGIPARI MUNKÁS

SZERKESZTI: BRAUNSTEIN ZOLTÁN
A Magyarországi Szállodal, Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületének hivatalos közlönye

Megjelenik évente tízszer
 Előfizetés egész évre 4.— P, félfévre 2.— P
 Működőhivatal: BUDAPEST, VII. ERZSÉBET-KÖRUT 9
 Telefon: 1-352-88

Mit hoz az újév

Rohanunk az élet forgatagában az újesztendő felé. Rohanunk a bizonytalan rejtelmes eljövendő elé és nem tudjuk hol fogunk megállni, hol fogunk kikötni, milyen meglepésekben lesz részünk. Ha visszatekintünk az elmúlt esztendő történéseire, úgy azt tapasztalhatjuk, hogy a vendégipari munkásság helyzete allandóan rosszabbodott. Rosszabbodott akkor is, amikor a gazdasági helyzet javulást mutatott minden szakmában és mikor a vendégiparban különösképpen bőséges fellendülés mutatkozott.

Ha a helyzetrosszabbodás okait vizsgáljuk, arra a meggyőződésre jutunk, hogy az iparüzők nem akarnak engedni abból a felfogásukból, hogy amennyire jogukban áll a fogyasztásra kerülő cikkek ármegállapítása, ugyanolyan joguk van ahhoz is, hogy az alkalmazottaknak annyi fizetést adjanak vagy ne adjanak, amennyi nekik tetszik. Ha a vendégiparban fellendülés mutatkozott, akkor azért nem javítottak az alkalmazottak helyzetén, mert azt gondolták, hogy ugyanis keres elegend. Ha esett a vendégipari üzemek látogatottsága, akkor viszont az volt az ok, hogy örüljenek hogy dolgozhatnak. Az ilyen önkényes megállapításokat pedig a munkásság türe szó nélkül és baromli alázattal belenyugodott sorsába. Sokan azt gondolták a szakértésük közül, hogy elég ha a pincér vagy a szakács vagy kávéfőző dolgozik, a gondolkodást rábízta a munkaadókra, gondolván hogy kinek üzlete van, annak a kötelessége a gondolkodás, kinek pedig a sorsolt az adatot meg, hogy dolgozzon, az törekedjen arra, hogy arca verejtékével megszolgálja azt a kis kenyeret, amit könyörtelből odavetnek neki. Sokan az elmúlt esztendőben még gondolni sem mertek arra, hogy a munkásnak jogai is lehetnek és azokat követelni is lehet. Ezen ugyan nem nagyon lehet megítélőzni, mert egyetlen szakmának a munkássága sem részesült soha olyan és annyi jogfosztásban, mint a vendégipar dolgozói. De azért nem lehet ezen csodálkozni, mert ha a munkásság panasszal élt bármikor és bárkihez, leg-

feljebb 100 esetből ha egyszer lett kivizsgálva a panasza. Így természetes, hogy a munkásság elfáult, közömbös lett a sorsa iránt, csak azt várta, hogy valami menybéli csoda segítsen rajta.

Menybéli csoda ugyan nem történt, mert ma már nem a csodák korszakát éljük, ellenben a vendégipari munkásság nagyrésze kinyitotta a szemét és kezdte meglátni, hogy a dolgok nem renőjén folynak, hogy lehetne ebben a szakmában jobb is a munkások helyzete, csak le kell tenni arról a téves felfogásról, hogy a munkálatok „atyai” jóakarata váranak. Kezdték felismerni osztályhelyzetüket és tudatára jutottak annak, hogy ha a munkálatok a szervezeti-egyké révén mindent elérhetnek, ugyanígy elérhetnék céljukat a munkások is.

Az öntudatra való ébredésnek az első megfogható eredménye a százalékos rendszer megszületése volt. Tévhitben élnek azok, akik azt hiszik, hogy a minisztérium jószántából hozta a százalékos rendeletet. De tévhitben élnek azok is, akik azt hiszik, hogy holmi a kormányhoz közelálló alakulatok harcolták ki a százalékos rendszert. Nem. A szervezett munkásság allandóan ostromolta az illetékeseket és ebben az ostromlásban nem a lumpenproletárok voltak a szervezett munkásság segítségére, hanem a fogyasztóközönség, akinek az érdekei ebben a kérdésben megegyeztek a pincérmunkásság érdekeivel. Nem történt tehát csoda. Az történt pusztán, hogy az illetékesek nem tudtak már ellentállni a vendégipari munkásság és az egész ország közvéleménye sürgetésének és ezért jött a százalékosrendelet.

A vendégipari munkásság tanult a múltból, de tanult a jelenből is. Látja, hogy a legjobb szándékot és legjobb akaratot is elgáncsolják a munkálatok törekvései akkor, ha olyan alkalmazottai érdekről van szó, ami a munkálatoknak „oéznükbe kerül”. Ezért nem került sor még arra, hogy az alkalmazottak legkisebb munkabéreit megállapítsák. A munkálatoknak az az álláspontjuk, hogy a haszon nem azt a célt szolgálja, hogy abból az alkalmazottak is részesedjenek, annyit, amennyi munkaerőt elhasználnak. A haszon a

munkálatok szerint a beinvestált tőke hozama, az őket illeti, az elhasznált munkaerőt pedig részben fizessék meg a fogyasztók, részben adományozza ingyen a munkás, mert az neki ugysem kerül semmibe. A munkásság ma már felvilágosultságánál és öntudatánál fogva elutasítja magától ezt a munkálatói álokoskodást és arra törekszik, hogy a horribilis munkálatói haszon mellett a minimális munkabért megkaphassa.

És ez az, amit a munkálatok nem akarnak megadni. Itt ütköznek tehát össze az örök érdekellentétek és fognak összeütközni mindaddig, amíg ez a kérdés rendezve nem lesz. A közelmúltban azonban ez a kérdés már teljesen a szakmai közvéleményen. Kikerült a napisajtóba és különböző beállításokban, de naponta jelentek meg hirdások a pincér és általában véve a vendégipari munkásság mozgalmáról. A közlemények nagy része vendégipari munkás sztrájkot emlegetett. Majd külföldről való pincérbehozáttal foglalkozott, urilányoknak pincérnőkké való kiképzéséről tett említést, főiskolások segédpincérként való alkalmazásáról is sok szó esett. Egyetlen szó sem esett azonban arról, hogy voltaképpen mit is akarnak a pincérek, mit a kívánságai a szakácsoknak és általánosságban a vendégipar dolgozóinak. Vastagbetűs közlemények jelentek meg a lapokban arról, hogy a pincérek és szakácsok nem akarnak elszerezni a Balatonra, csak úgy, ha sokkal magasabb béreket kapnak mint eddig. Mi és mennyi ebből az igazság?

A pincérmunkásság a jelenben 6—8 pengős hetibéretet kap. Ez nem képezheti létfenntartásának alapját. De egyedül a százalékosrendszer sem létfenntartási alap. Ezért a pincérmunkásság általánosságban a heti 20 pengős hetibéret mellett foglalt állást. A mai kávéházi és vendéglői árak mellett ez a fizetés megadható, viszont az általános élelmisszer, a lakás, tüzelő és ruházati cikkek áremelkedése folytán az alkalmazottak részéről ez meg is követelhető. A szakácsok munkabérei ma már alacsonyabban állanak mint a tanulatlan segédmunkásoké és bár az ipartestület 32—46—64 pengős béreket állapított meg a szakácsoknak, nincs aki ezeket

megfizesse. A kávéfőzők a békebeli fizetésüknek 55—60%-ot kapják csak és ebből megélni nem tudnak. Ezért a konyhai alkalmazottak közül a fix-bérek fizetésének legalább 25%-kal való felemelése is indokolt.

A színes riportok természetesen nem említik meg azt a nagy nyomorúságot amelyben a szakmai munkásság él. Hogy a Balatonra a pincérek nem akartak elszereződni, ezen csodálkozni sem lehet, mert a balatoni fürdőhelyeken alig alig akad üzem ahol a pincéreknek fizetése volna. Ha tehát a pincérek az ingyenmunkát nem akarták vállalni és fizetést kértek, ebben semmi csodálatos nincs. Az viszont, hogy a tavalyi béreknél sokkal magasabbat kértek és azt a vendéglősök nem „bírják” megfizetni, ugy alakul a valóság-hoz, hogy az a pincér aki eddig ingyen dolgozott most 10—20 pengő fizetést kért. Ez a bérkövetelés százalékos arányban tényleg ki sem fejezhető, mert a semmit akárhánnyal szorozzuk, az mindig semmi marad.

Futótűzként terjedt a hír, hogy az egyik nagyüzem havi 450 pengő fizetés mellett alkalmaz pincéreket a nyár négy hónapjára. Voltak hírek, hogy a Központi Tejcsernek heti 30 pengős fizetések mellett szerződött emberek az 1938-as évre. Természetesen ezek a hírek nem voltak ugyan igazak, de nem is a munkanélküli pincérek találták ki, hanem az egyik üzem tulajdonosa kíváncsi volt arra, hogy mennyien fognak jelentkezni és mennyi is milyen az az emberanyag, amely elhelyezkedésre van. Ez tehát próba staféta volt arra, hogy tiszta képet kapjanak a kínaiat és a kereslet viszonyáról.

Ezek az urak természetesen nem gondoltak arra, hogy ebből a beharangozásból baj is lehet, hogy ezzel a szociális elégedetlenséget csak fokozni lehet. Akik a kulcsszak mógé belátnak, azt kell hogy higgyék, hogy itt bizonyos köröknek az az érdekük, hogy mindenaron, de egy összetűzés provokáltassék. A pincérmunkásság tanult a multból. Nem hagyja magát provokálni!

De a provokáció és beugrasztási szándék nyílt és világos. Egyes üzemek tulajdonosai külföldről szeretnének pincéreket behozni. Mi az indok? Kéves a nyelveket beszélő pincér? Nem igaz! Éppen a napokban olvastuk a Statisztikai szemlében, hogy a szállodai alkalmazottak 80%-a beszél idegen nyelveket. Mi hat a cél? Biztosítani az ingyen munkaerőt és a bérek rendezését kitolni a végtetelig. De hogy lehet az ingyen munkaerőt a külföldről hozott pincérekkel biztosítani? Ez nagyon fogas kérdés! Az osztrák pincér fizetése a borralvalón vagy százalékon kívül heti 38.— schilling A csehszlovák pincér hetibére 44.— Kc. A jugoszláv pincér heti ére átszámítva 24.— pengő,

a román pincér hetibére átszámítva 22—23 pengő. A messzebbfölkvő országok munkabéreiről ne is beszéljünk. Nem hinnék, hogy ezek a pincérek otthagynák az állásukat és fizetésüket azért, hogy ingyenmunkára, vagy heti 2—4 pengős fizetésért (mert csak ennyi a tényleges fizetés) idejönnének dolgozni.

Viszont, ha ezeket a béreket akarnak fizetni a magyar vendéglősök és kávé-sok, akkor miért nem fizetik ezt a saját véreiknek, a magyaroknak? Ezekről a kérdésekről és az idegenektől nem? Ezzel kapcsolatban idézzük a lángelkű magyar író egy sorát a nemzeti imádságból, amely így szól: *A nagyvilágon e kívül nincsen számodra hely, áldjon vagy verjen a sors keze, itt élned haldnod kell.* Hát kérdezzük, hogy a magyar pincérnek itt csak halmia szabad?, élnie nem?!

De szóljunk a szakmán kívülálló magyar ifjúságról és ifjúsághoz is erről a kérdésről, mert felvetették egyesek annak a gondolatát is, hogy a pincérek helyére főiskolásokat állítsanak be dolgozni. *Merjük-e hinni azt, hogy a magyar ifjúság, az az ifjúság, aki kiáll a márciusi pontok megvalósításáért, a szabadságjogok bővítéséért, a szabadsajtóért, az egyesülési és gyülekezési szabadságért, felcsapna az amugys éhes munkásság vetélytársává? Sígédkezet nyujtana ahhoz, hogy bennünket eltörjünk? Nem es százsor nem, ezt nem hisszük!* Még emlékszünk 1912 re, amikor diákok pótlották a pincéreket. Még emlékszünk, hogy nem a szívüknek, nem a meggyőződésüknek engedelmesskedtek akkor, amikor a pincérek munkáját végezték. Akkor tévútra lettek vezetve. A mai magyar ifjúság nem fog vállalkozni erre a munkára.

Maradna még a sokat hangoztatott urilányoknak pincérnökké való kiképzése és alkalmazása. Beszéljünk erről is nyíltan és őszintén. A közép- és felső tagozatos leánygyermekai elhelyezkednek az irodákban és az ipar minden ágazatában. Ezt a szakmát elkerülték. Okkal. Azok a nők, akik ebben a szakmában a pincérnői elnevezést viselik (tisztület a kevés kivételnek), más szándékkal, más céllal jöttek ebbe a szakmába, más utat választottak arra, hogy megkeresék a megélhetésüket. Nem hinnék, hogy a magyar közép- és felső tagozatos leánygyermekai hajlandók lennének erre a pályára lépni most, amikor itt ilyen nagy a zűrvár. Más országokban, Sweicban, Franciaországban valóban meg lehetne ezt tenni, de nálunk nem. Nagyon sok a gátló körülmény és nagyon fegyelmezetlenek az emberek.

De ha jönnének, ha elhelyezkedést keresnének a vendégiparban, akkor követeljük meg az egyenlő elbánást a férfiakkal, az egyenlő béreket és egyenlő munkakört a férfiakkal. Nincs helyünk hogy teljes egészében feltárjuk most a pincérnő kérdést, de tenni fogjuk, mert

kötelességünk bevillagítani abba a mos meg áthatolhatatlan sötétségbe, mely ezt a kérdést körülveszi.

Átléptük az ujesztendő küszöbét. A lépéseink azonban már nem tétovázók. Ha rejtelmes erők állanak is az utunkba, meggyünk előre utunkon. Nem tudjuk, hogy mit hoz a jövő, de bizakodunk. Bizunk magunkban, bizunk az igazunkban, mert a hátunk mögött áll a szakma munkásságának öntudatos és értekező többsége akit üz, hajt a nagyobb és etetőbb darab kenyér utáni sóvárgás. B.

Korkép

Komor férfiak gondterhes ábrázattal ültek a mély bőrfotelekbán és megfontolt szavakat váltottak egymással. Uraim szólt az íróasztal előtt ülő redős homloku, nem minden a külső megjelenés. Még a négy-öt nyelvnek tudása sem elég ahhoz, hogy valakit erre a fontos és nagy körültekintést igénylő pozícióra helyezünk.

Ugy van — szólt közbe egy kövér lógó bajusos. Figyelembe kell venni a lelki adottságokat is.

Talán nézzük át újra az iratait ajánlotta egy nyulánk, őszülő fiatalember, aki idáig hangtalanul füstkarikákat eregetett a levegőbe.

Iratok kerültek az asztalra és izgatott emberek lapozgatták a kissé megsárgult lapokat. Voltak oldalak, ahol hosszabban elidőztek.

New-York 2 év, törte meg a csendet valaki a komor emberek közül. Philadelfia, Abbázia olvasta tovább. Japán olvasta le a lapokról a redős homloku és a levegőbe nézett. Stambul, Brioni, Míami olvasták tovább a neveket. A kövér lógóbajusos felsőhajtott; — ifjúságom szép emlékei.

A bizottság főhényen ülő tagja becsukta a könyvet, lassan összehajtotta az iratokat és megfontoltan maga elé nézett.

Hát próbáljuk meg, szólt — küldjék az illetőt.

A bizottság tagjai méltóságtejjesebbre huzták ki magukat.

Halk kopogtatás, ajtónyirkorgás, félhangos jónapot kívánok és a jelölt ott állott a bizottság előtt.

A redős homloku hátra dült a karos-székekben és elkezdett beszélni. Mi elhatároztuk, hogy méltányolni fogjuk az ön kivételes képességeit és vállalatunknál alkalmazni fogjuk. Elvárjuk öntől, hogy vállalatunk szolgálatában legteljesebb tudását fogja kifejteni.

Mi önt két hónap mulva megnyíló kávéházunkba felszolgáló pincérnek fogjuk alkalmazni. Kiss Sándor.

Boldog újévet nemcsak kívánni kell, azt ki is kell harcolni!

Minden szervezett munkás az

Általános Fogyasztási Szövetkezetben vásárol!

Fiókok és mézárskékek minden kerületben!

Szaktárs! Vásárolni a lakásodhoz legközelebb eső szövetkezeti boltban vásárolj! Igaz mérleg, pontos kiszolgálás!

Békesség a földön a jószándéku embereknek

Karácsonyi hangulat uralkodott az utcán. A jól öltözött emberektől népes volt az utca. A rádiók hangszórója kibömbölt azuccára és vig zenét közvetített azoknak, akiknek állt módjukban a technika eme legtökéletesebb vívmányát megszerezni. A kávéházakban éttermekben és a fényes szállodák halljában öt-órai teát szürcsölt az ünneplő közönség, miközben a gondokkal nem küzdő párok kecsesen lejtették a táncot a jazz lassu vagy gyors ütemeire.

Karácsony volt!

Békesség a földön a jószándéku embereknek.

Az utca ünnepi arculatot öltött. Gondos és szerető családapák a gyalogjáró sikorsataposított haván kis szánkokat húztak, rajta hájason mosolygó szöke vagy barna csöppségek ültek. Mosolyogtak, örültek. Örültek a jó apának, örültek az ünnepnek, kicsiny lelkületükben még nem mutatkozott meg az élet árnyoldala, nem tudták még, hogy mi a nyomor, mi a szenvedés.

De voltak utcák, ahol nem volt ünnepi hangulat, ahol talán azt sem tudták, hogy mi az ünnep, de ha tudták is, ezekben az utcákba soha nem érkezett el az ünnep. Ezekben az utcákban végetérhetetlenül szomorúak a napok, az évek és az egész élet. Ezekben az utcákban az apák zord ábrázattal néznek a ruhátlan, cipőtlen gyermekeikre és tekintetik villámot lövel. Nem azért mintha nem szeretnék gyermekeiket és nem mintha a zordon pillantásuk a gyermeknek szólna, hanem azért mert a fájdalom és az elkeseredés összeszorítja a szívüket és zorddá mureviti a tekintetüket, hogy gyermekeiknek, ha enni kérnek, nem tudnak adni.

Karácsony volt.

Békesség a földön a jószándéku embereknek.

Fényes, tükrös kávéház a nagykorúton. Hatalmas karácsonya állt a kávéház közepén. Csesebecséi fénylően szikráztak, apró villanykörtéire ráhült a csillagszórók foszforeszkáló fénye. Fáradt és gőrnvedhātu pincérmunkások lábatlankodtak a karácsonyfa körül, tekintettel a messzeségbe révedeztet. Pillanatira elfelejtették, hogy ők «csak» pincérek, hogy nekik talán nem is szabad örülni, hisz az ünnepnek ők röhögtek. És ezek a röhejek örökké

sohasem részesei csak kiszolgálói. Elrövedezett tekintetük hazaszállt a Józsefváros egy sötét megvilágítatlan utcájába, ahol az omladozásnak induló nagy bérkaszánya egyik tömeglakásában családjuk, gyermekeik talán éppen arról a nagy fényes karácsonyfáról álmodtak, amelyet éppen ők szemléltek. Magábaroskadtan, hazaszálló gondolatot visszarántja az eleven valóságba, mert vendégszót hall, érelyesetet, parancsolót, »ne vegye el a kilátást a karácsonyfához«. Félrehúzódik és halk hangon mormolja magában; békesség a földön a jószándéku embereknek.

Z.

Kapudöngetők

Szokatlan jelenségnek vagyunk tanui napjainkban. A félműveltség eltemetett kritizált, halálraítelt szakszervezet kapuit döngetik a kintrekedtek. Egymásnak adják a kilincset azok, akik a közelmúltban figyelmű beszéltek a szakszervezetről és egyáltalában nem rejtették véka alá azt a sokszor és felelőtlenül hangoztatott szólomat, hogy a szakszervezet ideje lejárt; nincs szükség rá; mert az állami beavatkozás mindent elintéz. Sokszor hallottuk, hogy a tőke és a munka harca megszűnik, mert az állam nem engedi a munkást korlátlanul kizsákmányolni. És ezeket a szólásokat nagyrészt azoktól a szaktársainktól hallottuk, akik a különböző jelszavak, de egyébként tisztavirág életű szervezetekben próbálták és gondolták a maguk »gyegni« elhelyezkedését biztosítani. És csodálatosképpen most — tisztelet a kivételnek — nagyrészt ezeknek a szaktársaknak az egyedei és tömegei kérnek a szakszervezetbe bebocsájtást.

Mi történt, hogy erre került a sor? Miért döngetik ezek a szaktársak az egyesület kapuját? Ha jól emlékszünk az elmúlt esztendőben nem egyszer invitáltuk ezeket a szaktársakat az egyesületbe, mondván; jertek haladjunk együtt, mert egy a célunk, egy a sorunk és ha összetartunk, miénk a győzelem. Sok-sok éjszákát, nappalt egybevetve jártunk házról-házra megagittálni, szervezni ezeket a szaktársakat és önzetlen munkánkért a legjobb esetben az volt a fizetség, hogy közlegyintéssel tudattak rajtunk vagy szemünkbe

emlékezetesek lesznek a számunkra és ezekben a röhejekben keresendő a mi sikeres működésünknek a titka. Összeszorított fogakkal, véresre harapdált ajkakkal mentünk tovább fáradhatatlanul és igyekeztünk meggyőzni a szaktársaink nagy tömegét arról, hogy milyen nagy a jelentősége a szervezkedésnek, mennyire szükséges az. És igyekeztünk meggyőzni a szaktársainkat arról, hogy milyen csodálatosan szép, nagy és maradóan eredményeket lehet elérni szervezeten. De felvilágosítottuk a szaktársakat arról is, hogy az egyedüljáró ember sötétben botorkál és ha nincs, aki a kezét megfogja, hamar eltéved ebben az emberrengetegben.

Voltak akik továbbra is a szemünkbe röhögtek, de voltak olyanok is, akik elismerték az igazunkat és arra a görnyös utra léptek, amelyen mi járunk. És nőt a sereg. Új harcok váltak a meggyőzötttekből, új ügihirdetők, fáradhatatlan igazságkeresők. És mennél több gáncs ért bennünket, mennél több bányuságot vágtak a szemünkbe, annál jobban összeszorítottuk a fogunkat, annál jobban véresre haraptuk az ajkunkat és annál dacosabban kiáltottuk a tévútra vezetettek fölébe; az idő mindent megérel, az idő nekünk dolgozik, ha ezerannyi akadály is tornyosul az utunkba, áthatunk rajta, mert nekünk van hitünk, nekünk van meggyőződésünk, amit teszünk az a szívünkben, mi nem adjuk el magunkat senkinek.

A mi munkánk hasonlatos volt az olyan szántó-vető emberéhez, akinek árterületen terül el a kis földje és sohasem biztos abban, hogy amit elvetett, nem e más fogja learatni. Sokszor vetettünk és kevészer arattunk. De tudtuk, hittük, reméltük, hogy az elvetett mag egyszer dus kalászokkal fog fizetni. Tudtuk, hogy eljön az ideje annak is, amikor azok a szaktársak, akik röhejjel fizettek ki bennünket, kérti fogják, hogy eresszük magunk közé őket. Tudtuk, hogy eljön a nap, amikor sorba fognak állani a mi szerény hajlékunk előtt és bebocsájtást fognak kérni. Ime bekövetkezett.

És mi, akik nem bíztuk el magunkat a múltban, nem bízzuk el magunkat a jelenben sem. De senki nem veheti rossz néven tőlünk, ha bizmatlanok vagyunk. Már pedig mi bizmatlanok vagyunk azokkal szemben, (legalább is a köteles bizmatlansággal élünk), akik tegnap még örültek volna a szakszervezet megsemmisültén. Nem tudjuk, hogy nem e rejtett célok sorodják felénk ezt a nagy áradatot. Nem lehet minden embernek a lelkebe látni és féltve vigyázunk arra, hogy sok esztendei munkánkat egy váratlan vihar el ne sodorhassa.

Ezért féltő gonddal vigyázunk arra, hogy kit vesszünk magunk közé, mert megtanultuk a múltból, hogy nem a

mennyiség a fontos, hanem a minőség. Egy kisebb, de homogén elemekből álló sereg sokkal hamarabb nyerhet csatát, mint egy bármilyen nagy, de heterogén elemekből álló hadsereg. Ezért zártuk le a kapukat.

És a kapudöntőeknek azt üzenjük, csak lassan, csak egyenként! **án.**

Magyar Színház Kávéház

Isabella tér 1. szám

Tulajdonos: Reichmann József

Skatársak kedvenc találkozóhelye.
Egész éjjel leves- és zónakülönleges-
ségek. Elsőrendű zene.

Furás!

Most nem a lilafüredi furásról akarunk beszélni, ahol még most is furának, ha meg nem haltak, sem pedig a városligeti furásról, ahol már majdnem az összes furók beletörték a furásba. Arról a furásról fogunk beszélni, amit a szakma alvilága hozott legujjabbán divatba.

A zugügynökök és a büntetőtörvénykönyv paragrafusai között bujkáló szakmai szegény legények szokott módszere volt, különösen tél idején, hogy egyenesen minden kertelés nélkül oda mentek a dolgozó főpincérhez vagy pincérhez és figyelmeztették őket, hogy megbizásuk van helyettük egy másik munkaerő beállítására. De ha az illető hajlandó némi készpénz áldozatra akkor elintézik, hogy továbbra is ott maradhat az üzletbe. Az illető skatárs leggyakrabban fizetett, mert jól tudta, hogy ezek a sötét alakok mindenre képesek és volt olyan áldozat is, aki állandó hadisarcot fizetett ezeknek a hiénáknak. Ezek a rémségek természetesen suttogva szálltak szájról-szájra a szakma berkeiben, ahol megvetéssel a hiénák iránt tárgyalták az eseteket.

De amit ezek az emberbörben járó bestiák legujjabbán kiagyalnak és elkövetnek, arra a bestialitásra megáll az ember lélegzete és olyan undor fogja el, hogy az egyenesen leirhatatlan.

Ezek az emberhusterkeskedők kiszemelnek maguknak egy jól menő üzemet és az ott dolgozó alkalmazottakat olyan módon próbálják kifurni az állásukból, hogy névtelen leveleket küldözgetnek az üzem tulajdonosának. Hogy mi minden van egy ilyen levélben, arról jobb nem is beszélni. De a vége mindig ugyanaz, hogy boccsásá! el az illetőt, mert miatta sokan kimaradnak és tönkre megy az üzem. Pár nap mulva aztán csupa véletlenül megjelenik egyik-másik hiéna és elkezd tapogatózni, hátha sikerül egy kis emberhusterkeskedés.

Hát vegyék tudomásul ezek a csa-

torna töltelékek, hogy van már a kezünkben egy pár levél és kezdjük sejtíteni ezeknek a rémségeknek az elkövetőit. Most az egyszer nem fognak a körmeink közül kimenekülni és gondunk lesz rá, hogy nem csak a bűntetőtörvénykönyvvel, hanem a dolgozók ökölcspásaival is megismerkedjenek.

Kiss Sándor.

A Mátyás-pince és az Ördög!

Már egy izben megírtuk, hogy a Mátyás-pincében az alkalmazottakkal való bánásmód sok kívánnyalót, nagy magután. Megírtuk, hogy a szabadnaptörvényt nem tartják be. Megírtuk, hogy a pincéreknek kell a háziiszolga munkáját is elvégezni. Most mást írunk! Most megírjuk, hogy a Mátyás-pincében olyan kiszólásokat is alkalmaz a Baldauf ur, amit ma már a rab-szolgákkal szemben sem tanácsos és nem is lehet használni.

A napokban nagy rumli volt a Mátyás-pincében és a pincéreknek várni kellett a sörre. Ezen annyira feldühödött az ifjú Baldauf ur, hogy rákiáltott, az Ördögre, azaz Ördög nevű csapására, hogy vágjon csak közé a pincéreknek.

Az Ördög pedig abban a hitben élt, hogy nem a csap mellett áll, hanem lent a mélységes pokolban és irtó gorbombán ráförmedt a pincérekre, sértegette őket, úgy, ahogy kedve tartotta. A főnök urnak persze egy szava sem volt az Ördögfiók gorbombáskodása ellen!

Kedves Baldauf ur! Miltóztasson már egyszer megtanulni, hogy a pincér csak olyan ember mint Ön! Ön sem jött vendégülként a világra és a pincér sem pincérként. Hogy a sors Önnek kedvezett, ennek ugyan örülhet, de ne éljen vissza kiváltságos helyzetével. Ha már vendéglős lett, úgy próbáljon meg egy kicsit ember is lenni, hisz ehhez csak akarat kell! Az Ördögnek pedig legyen szíves és mondja meg, hogy most kivételesen emberek között él és dolgozik, tehát vagy viselkedjen úgy mint emberhez illik, vagy pedig menjen alá az Ördögöket megillető helyre, a **Pokoiba**.

Hozzad szölok ...

... te szervezetlen vendégipari munkás. Ki alig várod, hogy le vedhesd a munkaruhád, hogy utána céltalanul bolyonghas. Te ki nem törödsz a holnappal és nem okultál a szakmád áldozatain. Te nem tartozol sehová! Téves képet alkottál a munkás testvéreidről és megijedsz, ha igazi munkással találkozol. Szabadság, emberiség, jog, testvériség — részedre olyan szölamok, melynek pusztá hallásától is elmenekülsz. Másoktól várod a menekvést, nem saját megismerésedtől, saját munkádtól, saját felősségedtől. Felőldozod

józanágod és eladod a szabadságod egy kétes értékű vállveregetésért. Vajjon mit tanultál a mult szenvedéseiből, skatársaid kétségbeeséseiből és a jelen nyomorúságából?

Vajjon nálad sohasem hiányzott a közösség fenkölt érzése? Nem vágyódtál soha azok közé az emberek közé, ahol nincs se főnök, se igazgató, hanem kiknek egy a sorsuk a tiédde! Kiknek már sikerült leküzdeni a félelmet, mely lealacsonyítja és megalázza az embert. Ezek önzetlen fáradságos munkájuk közben reá sem hederitenek üldözésekre, csak harcolnak! Érted a családodért, az emberi jogokért és a szabadságért! Ezek a munkások, ha eljön az ideje, nyugodtan halnak meg, mert ezek egész emberként élnek. Harcolnak egy szakmai munkásság jobb és szebb jövőjéért. Az ő munkájuk nem veszhet sohasem kárba. Ha harcba indulnak az igazságért, végeleáthatatlan sorokban jönnek egymás után, a kidőlt helyére új harcok áll, hogy az Igazságos harcot tovább folytassák egészen a végső győzelemig. Ez a halhatatlanság!

És ez alatt te élsz, de nem tudod miért. Ha kiesel a biztosnak hit állásodból és dolgozni akarsz, az éteremhez vagy kávéházhöz vezető ajtók bezárulnak előtde. Ha kiöregedel — és azok, akik a te fiatal munkabírásonat kiharználva, mint egy már használatlan valamit félre ragnak, — akkor jössz reá, hogy milyen egyedül vagy. De akkor már késő. Még ma meg kell találnod azt az egyetlen helyes utat, mely lehetővé teszi céljaid elérését. Új hited, új gondolataid lesznek, mely mind jobban egész emberé formál. Együtt kell harcolnod a skatársáddal, a nyomorúság ellen, a kizsákmányolás ellen, a tudatlanság ellen. De mindig a józan ész legyen az, ami a cselekedeteidnek irányt szab. Bele kell, hogy éld magad a szakszervezeti közösség embertformáló csodálatos családjába, hol első sorban köteleességet is kell teljesítened. A te köteleesség harc, magadért, családodért, embertársaidért, az igazságért. Ha ezt teszed, akkor már nem fogják tudni többé beléd fojtani se a bátorságod, se a hited.

De aki ilyen időkben hallgat, az elárulja emberi mivoltát, annak a neve sörpédék proletár. **Róna Ottó.**

Dreher

BAK-SÖR

a legjobb!

Tud angolul? Tanul angolul?
Emlékeztet felfrissíti, szakutadást kibővíti, ha megveszi a

Magyar—Angol Gasztronómia

című szakfüzetet. 300 vendégipari szakzóval. Még néhány példány kapható az Egyesületben. Ára 50 fillér.

Álláskövetítő hiénák

Az utóbbi években annyira meghonosodott a vendéglátóiparban a zugkövetítés, hogy már legfőbb ideje volna, ha a rendőrség egy kicsit a körműkre nézne ezeknek a söpredékembereknek. Csodálatos, hogy milyen hamar megtalálja a rendőrség a zsebtolvajokat és az egyéb kétes elemeket, de ezeket a társadalomnak nem kevésbé veszélyes alakjait nem tudja megtalálni.

Egyesületünkben egypár jegyző-könyv fekszik el ezeknek a jó embereknek az áldásdus tevékenységéről és hogy a hatóságok tudomást szerezzenek róluk, hát nem fogjuk szégyelni a nevüket sem leírni. **Braun Szép Ernő** volt pincér elközvetített egy főpincért, akitől már előre felvett 50 pengőt az üzletre és annak ellenére, hogy a főpincér csak két napig volt az üzemben, nemhogy nem adta vissza az elvett 50 pengőt, de még veréssel is fenyegette meg arra az esetre, ha még 50 pengőt nem fizet neki.

Kíszel és Braun adásvételi ügynökök ugyancsak pincérkövetítéssel foglalkoznak és ha elközvetítenek egy főpincért, ugyazonmal tartalékban tartanak egy másikat arra az esetre, ha az áldozat kifizette már a közvetítési díjat.

Egy **Schön Béla** nevű volt pincér, jelenleg ugyancsak zugügynök, (lakása a Corvin szálloda) elközvetített egy főpincért és az állás elfoglalása előtt felvett tőle 50 pengőt, valamint egy 50 pengős bont. A bont továbbadta és harmadik kéz prezentálta azt a főpincérnek, aki kénytelen volt azt beváltani. Amikor a 100 pengő a Schön zugügynök zsebében volt, akkor odament a főpincérhez és rábeszélte, hogy lépjen ki az állásából, mert a főnök ugyanis más főpincért akar és ha kilépett az állásából, úgy visszafizeti a 100 pengőt. A főpincér beleesett a hiéna hálójába és még most is várja a 100 pengőjét.

Egy főpincér panasolja, hogy **Kállai Ernő** volt pincér elközvetítette a MAC margitszigeti Clubhelyiségébe főpincérnek és 150 pengőt követelt tőle közvetítési díjat. Ez a főpincér okosabb volt mint a többi áldozat és csak 16 pengőt adott Kállai Ernőnek. Ezen természetesen a Kállai ur annyira felbőszült, hogy állandóan azzal fenyegette, hogy kiejti az állásából, ha nem fizet. Az áldozat nem állt kötélnek és inkább

kilépett az állásából, minthogy ilyen hatalmas összeget fizessen közvetítéséért. Egy pincér panasolja: Kállai Ernő zugügynök elközvetítette az egyik étterembe éthordónak és a közvetítésért 20 pengőt kért tőle, amire 15 pengőt ki is fizetett neki, a hiányzó 5 pengőt csak azért nem fizette ki, mert közben kiesett az állásából.

Számtalan ilyen esetet tudnánk felsorolni ezekről az álláságokról, amelyeket azok a zugügynökök elkövetnek és hisszük, hogy a hatóságok megfognák keresni ezeket a jó embereket és az őket megillető helyre juttatja őket.

L. J.

Britannia, Oh!

Németh ur, a Britannia tulajdonosa híres arról, hogy szakavatott kézzel válogatja össze az alkalmazottait. Nincs is abban hiba, mert igazán csupa jóképű, fiatal pincérekkel van tele az üzlete!

Cseh Pista főpincérnek erről azonban egész más véleménye van! Szerinte az ott dolgozó borászok mind **gyenyesejű parasztok**, mert ez a legkedvesebb szavajárása a Cseh Pistanak! Így is titulálta őket! De kétszeresen kijárt ez a kitüntető megszólítás a borászoknak akkor, amikor szóvártették, hogy nincsenek a százalék elosztási arányával megelégedve. Erre irtozatos düh fogta el a Cseh Istvánt és miközben többször részeltette a borászokat a fentebb említett diszes megszólításban, kiadta az ukázt, hogy a hat borász vagy elkötördik onnan öt perc alatt, vagy szétveri a fejüket.

És miután a borászoknak csak egy fejük volt, noha gyennes is, pontosan öt perc leforgása alatt elhagyták a Cseh István birodalmát!

Igy képezi ki Cseh Estván főpincér a jövő generációt!

Minden emberben él egy képzelte betegség és lehet, hogy Cseh István is fél a feje elgennyesedésétől és talán azért nevezi a vele dolgozó borászokat **gyennesfejű parasztoknak!**

Éljen I. Cseh Estván!

METEOR kávéház Erzsébet körút 44. sz.

KANCLER és SZÉKELY
vezetése mellett

Szaktársak kedvenc találkozóhelye

Délután és este zene.

**Erősítsd a szervezeted,
 hogy te is erős légy!**

Fischmann Gyula

Azok közül a kevesek közül való, akik egy emberöltőt töltöttek el a szak szervezeti mozgalomban, tántoríthatatlanul. December 21-én kedves meglepetésben volt része az egyesület vezetősége részéről, mert egy rendkívüli vezetőségi ülés keretében nyújtottuk át neki az egyesület minden tagja nevében az egyesület ezüst emléklapját.

Az ünneplésre már akkor számot tarthatott Fischmann szaktársunk, amikor az ősz pincér ügyességi versenyben felvette a küzdelmet a fiatalokkal és deresedő hajjal bár, de ügyesség tekintetében a legjobb eredménnyel végzett. Összinté szívvel kívánjuk Fischmann szaktársunknak, hogy még egy emberöltőt töltsön el közöttünk fiatalos szívvel és harcos kiállással.

Thália

DIVATÁRUHÁZ

Ákácska uca 2. sz.

MINDENFÉLE TEXTILÁRUK

LEGOLCSÓBBAN

Vásároljunk a Fogyasztási
szövetkezethez tartozó üzlet-
mekben.

Engländer Ferenc

Ki nem ismerte és ki nem szerette. Örökké mosolygós arcával még tegnap is közöttünk járt és ómarangolásai közepe te is derűs volt. Ki tudta, hogy mi megy végbe a lelkeben, ki hitte volna, hogy milyen elszánt cselekedetre készült. Utolsó pillanataig titkolgatta azt a nagy lelki megrázkódást, amely az élete eldobására készítette. Tegnap még a sportól beszélt, rajongott érte. Vágyalmi közé tartozott a pincérsport megerősítése és ma már növelte a sors-tragédiák számát az élete eldobásával.

Egyesületünknek hosszú esztendőig volt vezetőségi tagja és halála bennünket is érzékenyen érintett, mert egyik régi harcosársunkat veszítettük vele. Engländer Sándor szaktársunk testvérét gyászolja az elhunytban.

Gervein Kálmán

December elején temették el Gervein Kálmán szaktársunkat, egyesületünk volt szakosztályi elnöket, majd alelnökét. Fájdalmas rá gondolni, hogy ez a mindig vidám, mindig beszédes szaktársunk is elköltözött az élők sorából. Gyógyíthatatlan betegség támadta meg szervezetét még az év tavaszán, mielőtt a különböző kórházakon keresztül eljutott élete végéhez. Egyesületünk vezetősége testileteleg kísérte utolsó útjára.

Automata Buffet mint fegyenctelep

Egy házirend került hozzánk a Rákóczi uti Góbé buffetből és csodálkozással látjuk, hogy ebben az üzemben a vezetőknek van bátor-ságuk egy ilyen házirendet köz-szemlére tenni. De még csodálatosabb az a nyíltság, amellyel ki mernek állani az alkalmazottak elé írásban mernek az alkalmazottakkal olyasmit közölni, hogy a cég-nek jogában van pénzbírsággal sújtani az alkalmazottakat, valamint az esetleges károkat az egyik munkáskategórián behajtani.

De csodálatos ennek a házirend-nek a 3. és 8-ik pontja is, amely már léleklelemzést is megkövetel a pincérektől, mintha minden ember-nek a homlokára volna írva a fog-lalkozása. De beszéljen maga a házirend.

HÁZIREND.

1. Minden alkalmazott a reábi-zott teendőket lelkiismeretesen, a cég érdekeit szem előtt tartva, tar-tozók ellátni.

2. Az üzleti órák, melyeket a cég mindenkor a szükséghez képest áll-pít meg, pontosan betartandók. Az üzleti órák alatt magánügyek intézése, látogatók fogadása, egy-között magánügyekről való társal-gás tilos.

3. A pincéri teendőkkel megbi-zott alkalmazott tartozik az üzlet-helyiség állandó tisztántartására, szellőztetésére ügyelni, az üzlettől az oda nem való elemeket lapinta-tosan távoltartani. Utcai lányok és hozzájuk tartozó férfiak nem tar-tózkodhatnak a helyiségben, még mint fogyasztó vendégek sem, on-nan tapintatosan, de kellő eréllyel, nyomban eltávolítandók.

4. Az üzleti berendezésre és let-tári tárgyakra (edények, poharak, tányérok stb.) legnagyobb gond for-dítandó. Az okozott kárt minden alkalmazott köteles azonnal meg-téríteni, amennyiben a kárt okozó személy nem állapítható meg, úgy az összes alkalmazottak együttesen felelnek a kárért. Az éjjeli ügyele-tes üzletzárás után a leltárról na-ponta írásbeli jelentést készít, fel-sorolja a napközben előfordult ká-rokat és azok okozóját. Amennyiben a kárt fogyasztó vendég okozta, úgy attól a kárösszeg a főnökség által megállapított áron beszédendő.

5. A személyzet mindenkor a fő-nökség által megállapított élelme-zést kapja, ez alól kivétel nincs. A kiutalt élelmezés az üzletben fo-gyasztandó el, azt elvinni tilos. A kiutalt élelmezésen kívül legszigo-rubbán tilos az üzletben bárhol is

található élelmiszerekből, italok-ból fogyasztani, még abban az eset-ben is, ha az alkalmazott a fogyaszt-andó élelmiszert, vagy italt meg akarja fizetni.

6. A személyzet egy érkezőskor, mint távozáskor kizárólag az üzleti bejáratot használhatja. Öltözködni csak a főnökség által rendelkezé-sre bocsátott szekrények előtt sza-bad. A gazdasági bejárát haszná-lata érkezőskor és távozáskor, va-lamint az üzleti órák alatt személy-zet részére legszigorubbán tilos.

7. Az üzletből csomaggal ellá-vozni tilos. Amennyiben ez mégis megtörténik, úgy az illető alkalma-zott tartozik a csomagot minden felszólítás bevárása nélkül távozá-skor az ügyeletnek vagy pénztá-rnosnak kibontva megmutatni.

Az 5., 6. és 7. pont ellen vétő-keket már első esetben is azonnali hatállyal elbocsátjuk. Figyelme-ztetjük az alkalmazottakat saját ér-dekükben, hogy ily visszaélésekkel azonnal jelentsenek be, mert aki ezt nem teszi, azt otyhá tekintjük, mint a lettest és szintén azonnali hatállyal elbocsátjuk.

8. Az alkalmazottak a vendégek-kel szemben a legelőzékenyebb ma-gatartást tartoznak tanusítani, azo-ka az üzletbe való belépéskor és távozáskor üdvözlők.

9. A pénzt és árut kezelő sze-mélyzet a reabizott pénzt, va-lamint áruért teljes anyagi felelő-séggel tartozik és köteles az esetleg előforduló hiányokat azonnal meg-téríteni. Amennyiben a hiányt oko-zó személy teljes pontossággal nem állapítható meg, úgy a kárt a pénzt és árut kezelő személyzet együt-tesen tartozik megtéríteni.

10. Esetleges lakásváltozások min-den felszólítás nélkül nyomban bejelentendők.

11. A házirend ellen vétőket első esetben megdorgálással, másodsor pénzbüntetéssel, harmadsor azon-nali hatállyal való elbocsátással büntetjük.

Budapest, 1937.

Automata-Buffet R. T.

*

Nem csodálkoznánk azon, ha va-lamelyik büntelőtelep házirendje került volna a kezünkbe, azonban az mégis csak arcpirító, hogy egy vendégközömben, egy idegen ér-dekeltség szabad magyar bérmun-kásokkal szemben ilyen megalázó munkafeltételeket mer közölni.

ÁLTALÁNOS FOGYASZTÁSI SZÖVEG

Mi alkottuk, támogatjuk, hol csak lehet!

Agitációs hónap

Az egyesület vezetősége nagy-arányú és országos agitációs hó-nap megindítását készíti elő. Az agitációs hónap sikere érdekében az egyesület vezetőségi, szervezőbi-zottsági, valamint bizalmiünetléti tagjainak hivatalból kötelessége részt venni. Az agitációs munkába azonban az egyesület minden tag-jának is be kell kapcsolódnia, úgy az eredmény átütő legyen. Nagyon nagy és messzemenő érdekek fo-rognak kockán. A szervezetség mértékén és a szervezet erején fog eldőlni, hogy hogyan alakul a jö-vője a vendégipari munkásságnak. A szervezetség a fokmérője a min-denkorai munka- és bérvizonyok-nak, mert a győngye szakszervezet képtelen ellenállni a munkaadói nyomásnak, míglen az erős szak-szervezet nagy és maradandó ered-ményeket tud elérni.

Minden vendégipari dolgozó tudja, hogy ebben a szakmában halaszthatatlan szükség van a bé-re és a munkaidő, nemkülönbén a munkaviszonyok sürgős rende-zésére. Aki pedig tudja, hogy itt sok a tennivaló, annak kötelessége a tudását és a közreműködését a köz szolgálatába állítani, hogy a rendezés menél hamarabb bekö-velkezzen. Egyesületünk mindenütt és mindenkor és csakis a szakmai munkásság érdekeit védi és jogait követeli. Nem hangoztatunk diva-tos jelszavakat és a szakmai mun-kásság érdekeit semmilyen érde-kek nem vetjük alá. Schonnan szubvenciót nem kérünk és nem fogadunk el, nincsenek kívülről tá-mogatóink, az egyesületünk a tag-jainkra van felépítve. Ha ezt a fel-építményt sikerül még jobban me-gérsítenünk, ellentállóbbá tennünk, úgy a vendégipari munkások jö-vendő létét sikerrel megalapoz-hatjuk.

Ezért kötelessége minden ven-dégipari dolgozónak a szakszerve-zeti agitációs hónapból kivenni a részét. Ez a kötelesség szól pedig nemcsak a pincérmunkásokra, ha-nem a szakács, a kávéfőző- és a konyhai munkásokra is. Az eddigi életünk sok-sok gondnal volt tele-tüzdelve. Állandóan a szemünk előtt lebegett a tartós munkanélküliség réme. Pillanatnyi szeszélyektől függ, hogy sok évi szorgalmas munka után nem-e kerülünk má-ról holnapra az utcára. Ezen is változtatni kell. Követelnünk kell a háromnapos felmondási idő meg-szüntetését és az ipartörvények ál-tal előírt felmondási idő szigorú betartását. Tiltakozunk kell az el-len, hogy a kényszerhelyzetben ve-lünk aláíratott háromnapos fel-

mondást kölcsönös megegyezésnek nevezétek.

Sok a tennivalónk és sürgős. Ezért van szükség arra, hogy az agitációs hónapban minden öntudatos munkás résztvegyen és teljesítse a vendégipari munkások közösségével szembeni kötelezettségét.

Minden öntudatos vendégipari munkásnak kötelessége ebben a hónapban egy új tagot, egy új harcost szerezni az egyesületnek. Hogy mindenki bekapcsolódhasson a munkába, szaklapunk utolsó oldalán egy belépési nyilatkozat található, azt vágjuk ki, töltessük ki az újonnan belépő taggal és juttassuk el az egyesület titkárságába vagy személyesen, vagy postán, hogy a tagsági igazolványt átadhassuk.

Ha mindenki kívési a részét az agitációs munkából, úgy a vendégipari munkásság kitaszítottasága megszűnik.

Szaktársak; munkára fel.

Írány bértáblázat

ad ki a Kávésipartestület minden esztendőben és feltünteti benne, hogy melyik alkalmazottnak mennyi fizetés jár, mennyi a levonás és hogy a fizetések hat napra szólnak. Nem mondjuk, hogy valami túlbőséges fizetéseket állapít meg az Ipartestület, de eléggé sajnálatos, hogy ezeket a kis béreket sem fizeti ki minden munkaadó ma már szinte divat lett az ingyen való dolgoztatás.

A kávések táblázata kimondja, hogy a szabadnapok megadása és megtartása kötelező. Ennek ellenére sincs mindenütt szabadnap, igaz viszont, hogy ennek nem mindig a kávések az okai, mert nagyon sok pincér és konyhai alkalmazott van, aki sajnálja a munkanélküli szaktársától azt a pár fillért, amit esetleg az ő munkahelyén keresne!

A táblázat azt is kimondja, hogy a pincéreknek naponta két kávé is jár.

Hát a jelenben éppen a kávé körül vannak bajok. Ma már abban a kis piszkos kávéházban is, ahol két-három alkalmazott van, külön személyzeti kávé főzetnek. (Most elhallgatjuk a főzés titkát.) Hát még a nagyobb üzletekben. Ott egész vegyi laboratórium van és csak éppen, hogy nem okleveles vegyész főzi a kávé, amit sikerül úgy össze-vissza főzni, hogy jó szándékkal még mosléknak sem lehet nevezni. És ebből a moslékból sem adnak két csészével. A **Pátria kávéház** egyik pincére a napokban tette kifogás tárgyává, hogy a második kávéért 30 fillért kellett hónapokig fizetnie, noha az Ipartes-

tület szerint is két kávé járt neki. Az Ipartestület kötelezte a **Pátria kávéházat** az elvont, illetve megfizetett kávék visszafizetésére.

Ez azonban csak egy eset! A Pátriában esztendőnk óta csak egy kávévet kapnak a pincérek. Mi lesz most azokkal a pincérekkel, akik sok-sok esztendőig áldoztak naponta 30 fillért a Pátria kávéház oltárára, ezek mikor kapják vissza a pénzüket, vagy mikor kapják meg a fizetésük részét képező második kávé ellenértékét?

Erre is válaszoljon Majtényi ur!

Ugyanez a helyzet a Központi Tejcarnok üzemeiben is, ahol a második kávé 36 fillérrel kell megfizetni a pincéreknek.

Mestervizsga 1937.

Tanár: Mondja jelölt ur, hol terem a kávé?

Jelölt: Ródosinál!

Tanár: Milyen kávé használ Ön?

Jelölt: 18.— pengőset.

Tanár: Hogy kalkulálja Ön ezt?

Jelölt: Nyolc pengő a kávé és tíz pengő a törlesztés.

TERÉZ FÜRDŐ
 BUDAPEST, VII., HARSFA UCCA 55.
 REGGEL 7-től ESTE 8-ig
 BORBÉLY PEDIKÜR

Tagsági igazolvány felmutatása mellett I. oszt. 76, II. oszt. 52 fillér lepedővel.

LEVELEZŐ-LAP

6 filléres
bélyeg

T.

Magyarországi Szállodai Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Orsz. Egyesülete

B u d a p e s t

**VII, Erzsébet körút 9-11. szám
New-York palota.**

A munkanélküliek karácsonyi megsegítésére

az alanti üzemek alkalmazottaitól a következő adományokat kaptuk, melyekért ezután mond hálás köszönetet a vezetőség.

Viktória kávéház 78.50, Japán kávéház 66.32, Meteor kávéház, éjjeliek 40.—, Meteor kávéház, nappaliak 25.—, Kármentő pince, étterem 36.—, Teréz körüti tejivó 33.10, Deák kávéház 31.—, Edison kávéház 25.—, Ludláb étterem 10.50, Mátyás pince étterem 18.—, Holub étterem 17.50, Savoy kávéház 14.50, Parisien Grill 15.10, Unió kávéház 11.—, Arizóna mulató 20.—, Kulacs étterem 10.—, Simpson kávéház, nappaliak 22.90, Simpson kávéház, éjjeliek 30.10, Simpson kávéház kárlapincérei 9.30, Károly körüti tejivó 22.90, Miénk kávéház 13.—, New York kávéház 16.—, Royal szálloda nőmunkásai 16.50, Royal szálloda férfiak 17.—, Corzó kávéház 10.52, Kakuk étterem 14.—, Kellermeyer vendéglő, asztaltársaság 14.—, Gellért-szálló, étterem 11.90, Belvárosi kávéház 17.—, Kör kávéház, Ujpest 14.—, Hadik Taverna 10.—, Hadik kávéház 9.—, Dénes étterem 15.60, Parisette kávéház 10.—, Bucsinzky kávéház 13.—, Bucsinzky kávéház konyhája 10.40, Balaton kávéház 16.—, Westend kávéház 14.—, Oké-bár 15.50, Budai Spolarich étterem 27.—, Elysée kávéház 10.10, New-York kávéház, konyha 21.—, Illkovits büffé 15.40, Wágner étterem 10.—, S. A. 10.—, Mücsarnok kávéház 8.—, Club kávéház 8.50, Pannonia, Ujpest 3.90, Batta Béla 3.—, Corvin étterem 6.20, Florenz kávéház 7.—, Royál utcai kávéház 10.—, Belvárosi szálloda

6.—, Fészek kávéház 9.—, Ujpesti Izzó konyhája 9.50, R. J. 3.—, Aga 2.—, Viktória söröző 6.50, Z. Sándor 3.—, Széchenyi kávéház 5.50, Viktória kávéház konyhája 4.—, Filadelfia kávéház 3.—, Carlton kávéház 3.30, Horán Borbála 1.—, Klein Samu és Dezső A. 2.—, Terminus kávéház 6.70, Vámos Royal 4.92, Erzsébet buffet 3.—, Emke kávéház 8.50, Emke Grill 7.—, Pátia kávéház konyhája 8.—, Czeglédi J. 3.—, Csenár Kálmán 1.50, Dubarry kávéház 6.—, Lipótvárosi Kaszinó 5.—, Sándor söröző 2.—, Metropole kávéház 3.80.

Külföldi hírek

November 17—18—19-én tartotta évi közgyűlést a Csehszlovák vendégipari munkások szövetsége Prágában. A közgyűlésen a központot kívül öt kerületi titkárság és 112 helyesoport képviseltette magát.

A közgyűlés kimondta, hogy a mai hetibérek (144 cK) elégtelenek és ezért országos mozgalom indul a bérek 25%-os emeléséért.

Foglalkozott a közgyűlés a munkaidőrendezéssel is és felirattal fordul a kormányhoz a heti 44 óras munkaidő bevezetéséért.

Kimondta a közgyűlés, hogy a vasuti restikben sem dolgozhatnak az alkalmazottak többet, mint napi 8 órál.

Halározati javaslatot fogadott el a közgyűlés a tanonckérdés rendezéséről és kimondja, hogy csak minden négy felnőtt munkás után 1 tanonc tartható.

A csodavárók asztaltársasága 150 pengőt küldött be egyesületünk munkanélküli tagjai részére. Az adományért ezuton mond köszönetet a Vezetőség.

Beküldetett.

Lapunk legutóbbi számában „Keszey Vince” című cikkünkben megemléztünk arról, hogy a nevezett üzemben a pincérek nem kapnak fizetést. Cikkünk megjelenése után a Keszey-étterem pincérei a következő nyilatkozatot megtételére kérték fel bennünket:

Igaz ugyan, hogy nálunk egy bérrendezés volt, de ebből a pincéreknék semmi kárk nem származott.

Keszey-étterem pincérei.

*

A cikkre legközelebb visszatérünk. *A szerk.*

Ujpest

megyei város és Tihanyi ur nemcsak vendéglős, de városátya is benne. Tihanyi ur a városatyaság mellett arról is nevezetes, hogy a kisegít pincérei-nék nem ad fizetést. A városatyaság a vendéglőséggel összefér ugyan, de az semmi esetre sem, hogy egy városatya a város polgáraitól ingyen munkateljesítményt követel.

Nem hinnék, hogy Tihanyi ur a választási programbeszédében eme jobbik oldaláról is bemutatkozott volna választóinak.

Szaktársak figyelmébe!

Akinek nappal nincs ideje az egyesületben járulékot fizetni, vagy egyéb ügyes bajos dolgát elintézni, aki valamilyen felvilágosítást kíván, az minden hétfőn és csütörtökön éjjel 1—3 óra között megtalálja a *Meteor kávéházban az egyesületi megbízottat*. Az egyesületi megbízott igazolvánnyal van ellátva és jogosítva van a tagsági járulékot felvenni, valamint felvilágosítást adni.

Érdeklődjön a *Meteor kávéház fel-szolgálóinál a szakszervezeti megbízott után*,

Kávéházi alkalmazottak! Figyelem!

A közeljövőben újra választják a kávé-szövetkezeti békéltető bizottságát! Készüljete a választásra és szavazzatok az Egyesületi jelöltjeire!

Szállodai, Éttermi,

Kávéházi Munkások!

Készüljete a januári szakmai nagygyűlésre! Szervekedjete! Agitáljete a legkisebb munkabérek megállapításáért, a munkaidő rendezéséért, a százalékos igazságos elosztásáért!

A Szervező Bizottság.

Ujpesten lakó szaktársak figyelmébe!

Hogy az Ujpesten lakó szaktársainknak időt és fáradságot takarítsunk meg, ezuton közöljük, hogy tagsági járulékat mindenki Ujpesten fizetheti Seidner Sándor szaktársnál. Ujpest, Király ucca 7. szám a biliárdkörben

Nyugtázás

Kanczler Aladár és Székely Frigyes a Meteor kávéház tulajdonosai 100 pengőt juttattak el egyesületünkhöz a munkanélküliek részére, melyért ezuton mond köszönetet a Vezetőség.

BARÁTSÁG

jótekonysági takarékné asztaltársaságunk január 1-én újra megalakult. Tagja lehet minden egyesületi tag. Befizetések eszközölhetők a hét bármely napján az egyesületi órák alatt az egyesület irodájában, valamint minden hétfőn és csütörtökön éjjel a *Meteor kávéházban* lévő egyesületi megbízottnál.

Egyesületünk jogtanácsosa, dr. Kúrti Nándor lakik: VIII., Csepreghy ucca 2., II. emelet. Egyesületünk tagjainak rendelkezésére áll naponta d. u. 3—6 óráig, úgy társadalombiztosítási, mint mindennemű munkabér vagy szolgálati jogviszonyból eredő ügyben.

Kérjünk jogvédelmi utalványt az egyesület titkárságában.

*

Ertesítjük az egyesületi tagokat, hogy dr. Strelinger Viktor fogorvos, a fog- és szájbetegségek szakorvosa (Budapest, VII., Rákóczi-ut 8/a. sz., I. em. 2.) az egyesületi tagoknak felkérésünkre az egyesületi tagság igazolása ellenében, kedvezményes fogorvosi kezelést nyújt és mindennemű fogmunkát méltányos feltételek mellett végez.

Rendel mindennap d. e. 11 órá-tól este 7 óráig.

Vasárnap nincs rendelés!

Felelős szerkesztő és kiadó tulajdonos: KISS SÁNDOR.

Neuwald I. Ut-könyvnyomda, Bpest, Öllő-út

Belépési nyilatkozat.

Alulírott ezennel kinyilatkoztatom, hogy a Magyarországi Szállodai Éttermi és Kávéházi Alkalmazottak Országos Egyesületébe saját elhatározásom folytán a mai nappal belépek.

Név: ..... Foglalkozás: .....

Születési helye: ..... község ..... megye ..... év.

Volt-e már tagja az Egyesületnek? ..... Ha igen, melyik városban, vagy szakosztálynál fizetett utóljára járulékot? .....

Lakás: ..... város ..... ucca ..... házszám.

Budapest 193... év ..... hó ..... nap.

Az ajánló aláírása.

A belépő sajátkezü aláírása.